

VADOVĖLIO RANKRAŠČIO „TECHNOLOGIJOS. TEKSTILĖ 7-10 KL.“ RECENZIJĄ

I. Informacija apie vadovėlio rankraštį

Aurelija Buračienė, Alvyda Pacevičiūtė, Regina Vaitkevičienė. Technologijos. Tekstilė, vadovėlis 7-10 klasėms. „Šviesa“, Kaunas: 2010 m.

II. Bendras vadovėlio rankraščio turinio apibūdinimas. Išvada apie vadovėlio rankraščio atitikimą pagrindiniams reikalavimams

Vadovėlis yra skirtas septintųjų-dešimtyjų klasių mokiniams mokytis ketverius metus, suteikia galimybę ir sudaro prielaidas šio amžiaus tarpsnio mokiniams siekti *Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų Technologinio ugdymo skyriuje ir Vidurinio ugdymo Technologijų bendrosios programos projekte* numatytuose mokinių pasiekimuose įvardintų žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų visumos, sudarančios galimybę tobulinti bendrąsias bei technologijų kompetencijas, padedančias mokiniui įgyti technologinio raštingumo pagrindus. Vadovėlio medžiaga atitinka Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų ir Vidurinio ugdymo bendrųjų programų projekto Technologijų dalyko nuostatas, numatančias padėti mokiniams įgyti gebėjimų, kurie jiems, kaip vartotojams, padėtų orientotis buitinėje aplinkoje ir šalies ūkyje, kūrybingai spręsti kultūros tęstinumo ir šiuolaikinių technologijų dermės klausimus.

Vadovėlyje pateikta medžiaga suteikia technologijų dalyko mokymuisi būtina informaciją, užtikrina reikalingos žinių bazės sukūrimą, integruoja įvairių mokomųjų dalykų ir įvairių mokslo sričių žinias ir orientuoja į platesnius informacijos šaltinius. Atsižvelgiant į technologijų dalyko specifiką, vadovėlis parengtas ketverių metų kursui, todėl pateikiamos įvairaus sudėtingumo užduotys žinioms ir gebėjimams įgyti, sudaromos galimybės pažangai ir pasiekimams vertinti, atitinkančios 7-10 klasių mokinių amžių, pritaikytos įvairiems mokymosi stiliumis.

Vadovėlis plėtos mokinio bendrąsias, dalykines bei asmenines kompetencijas.

Vadovėlis atitinka pagrindinius reikalavimus, nurodytus *Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 5 punkte (Žin., 2009, Nr. 61-2450)*

III. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimo aspektai

1. Vadovėlio tinkamumas mokytis

a) pateiktos medžiagos pritaikymas siekiant Bendrosiose programose apibrėžtų mokinių pasiekimų

Vadovėlyje pateikta medžiaga tinkama 7-10 klasių mokinių bendrosioms, dalykinėms bei asmeninėms kompetencijoms ugdyti, pritaikyta visų keturių technologijų dalyko veiklos sričių- projektavimo, informacijos rinkimo ir naudojimo, medžiagų pažinimo, technologinių procesų, jų rezultatų pateikimo ir vertinimo- bendrųjų gebėjimų ugdymui.

b) pateikiamos medžiagos atitikimas Bendrosiose programose apibrėžtomis dalyko turinio apimtims.

Vadovėlyje pateikta medžiaga atitinka Bendrosiose programose apibrėžtą dalyko turinį. Medžiaga suteikia mokiniams būtinas žinias ir praktinės patirties galimybes apie tekstilės gaminių projektavimą, konstravimą, saugius gamintojų procesus, medžiagų ir darbo aplinkos pažinimą, reikalingus vartotojui, būtinus darbo pasaulio pažinimui ir motyvuotam profesijos pasirinkimui. Turinyje pateiktos veiklos bei užduotys atitinka visus mokinių pasiekimų lygius ir ugdymo gaires, numatytas Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų ir Vidurinio ugdymo bendrųjų programų projekto Technologijų dalyko skyriaus tekstilės programos dalyje. Vadovėlio skyrius „Darbo pasaulis ir profesija“ skiriamas Integruotam technologijų programos kursui 9-10 klasėse ir suteikia

Kopija tikra. Ekspertinio vertinimo skyriaus metodiniuke Natalija Ditekvičiūtė 2010

galimybę susipažinti su tekstile susijusiomis ūkio šakomis, motyvuotai pasirinkti technologijų programą bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje.

c) ar naujos veiklos skatina naują medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais

Vadovėlio medžiaga, siūlomos veiklos ir metodai glaudžiai susieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir praktiniais gebėjimais, aiškus vadovėlio turinio augimas nuo septintos iki dešimtos klasės. Numatytos veiklos įtvirtins turimus ir ugdyt naujus kūrybinius ir praktinius mokinių gebėjimus, tobulins jų projektinio darbo gebėjimus, išsamiau supažindins su tekstilės srityje naudojamomis medžiagomis ir darbo priemonėmis, jų taikymo galimybėmis buityje ir versle, padės patiems spręsti problemas, orientuotis rinkoje kaip vartotojui, tiksliau apsispręsti profesijos pasirinkime, orientuotis darbo rinkoje, ugdyt mokinių technologinį raštingumą, tobulins bendrąsias bei technologijų kompetencijas.

d) pateiktų veiklų ir užduočių tinkamumas ugdyti kritinį mąstymą, gebėjimą spręsti problemas, diskutuoti kūrybiškai dirbti ir pan.

Vadovėlyje numatyta daug veiklų ir užduočių, skatinančių kūrybingai dirbti, parinktos užduotys ir veiklos, reikalaujančios nestandartinio, netradicinio ir originalaus mąstymo ar sprendimo. Vyresnieji mokiniai supažindinami su reikalavimais techninei užduočiai, mokomi techninę užduotį rengti. Yra nemažai užduočių, kuriomis mokoma naudotis IKT teikiama galimybėmis, ieškant, apibendrinant ir pateikiant informaciją, parenkant tinkamas medžiagas ir priemones, numatant technologinius procesus, pristatant gaminį ir t.t. Daug užduočių, ugdančių mokinių kūrybiškumą, susijusių su tautos amatų puoselėjimu ir naujomis technologijomis buityje, padedančių kūrybingai spręsti kultūros tęstinumo ir šiuolaikinių technologijų dermės klausimus.

e) tekstinės ir vaizdinės informacijos tinkamumas skirtingiems mokinių poreikiams ir mokymo(si) stiliumi

Informatyvi tekstinė vadovėlio medžiaga sėkmingai derinama su vaizdine. Dėl technologijų dalyko specifikos vadovėlyje gausu lentelių, schemų, brėžinių, iliustracijų, nuotraukų. Vadovėlio medžiaga parinkta atsižvelgiant į mokinių amžių, ankstesnę pasirengimą, mokymosi stilių, specialiuosius ugdymosi poreikius. Vadovėlio patrauklumą didina tekstinę informaciją papildančios autorių ir jų mokinių originalių darbų nuotraukos. Vadovėlis tęsia anksčiau išleistų „Šok“ vadovėlių seriją, todėl mokiniams ir mokytojams jau pažįstamas toks tekstinės ir vaizdinės informacijos pateikimo stilius.

f) kalbos aiškumas, logiškumas

Žodinis vadovėlio tekstas yra aiškus, tikslus, glaustas, logiškas, atitinka taisyklingos kalbos reikalavimus. Terminai ir sąvokos vartojamos teisingai, tiksliai.

g) iliustracijų tinkamumas

Iliustracijų vadovėlyje yra daug, jos parinktos tinkamai ir tikslingai papildo žodinį tekstą. Gal kai kurių nuotraukų ar iliustracijų formatas septintųjų klasių mokiniams galėtų būti didesnis, tačiau dešimtokai turėtų teisingai suvokti jiems pateiktą vaizdinę medžiagą. Iliustracijos išplečia ir papildo žodinio teksto informaciją, padidina informacijos suvokimo galimybes skirtingų mokymosi stilių mokiniams, pasiūlo idėjas mažiau kūrybingiems ir praplečia kūrybines erdves ieškojimui, tyrinėjimui, vertinimui.

h) pastebėti netikslumai kartu su rekomendacijomis

Netikslumų nepastebėta. Vadovėlyje pateiktas turinys, užduotys bei iliustracinė medžiaga atitinka Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų ir Vidurinio ugdymo bendrųjų programų projekto Technologijų dalyko skyriaus tekstilės programas.

2. Vadovėlio tinkamumas mokytis

a) ar pateikiama medžiaga skatina mokinių susidomėjimą, norą pažinti ir mokytis

Kopija: Ekspertinio vertinimo skyriaus metodiniame

Vadovėlio medžiaga pateikta estetiškai ir patraukliai. Nemaža dalis veiklų padės plėtoti mokėjimo mokytis kompetenciją. Ugdymo kokybės gerinimo ir bendrųjų kompetencijų plėtojimo požiūriu vadovėlyje labai vertinga parengta integracija su kitais mokomaisiais dalykais (lietuvių kalba, gamtos mokslais, daile, socialiniais mokslais, informacinėmis technologijomis). Tikslinga ir efektyvi dalykų integracija gali padėti mažinti mokinių mokymosi krūvį, didinti teorinių žinių pritaikomumą bei technologijų dalyko patrauklumą.

b) ar esantis informacinis aparatas tinkamas mokiniams mokytis savarankiškai

Vadovėlyje pateikta medžiaga tinka mokiniams savarankiškai mokytis ir įsivertinti, padeda rasti reikiamą informaciją turimai idėjai plėtoti, tikslingai parinkti kuriams gaminiams reikalingas medžiagas, kurti, saugiai, ekologiškai gaminti ir teisingai eksploatuoti pasigamintus ar turimus tekstilės gaminius. Pateikiama savarankiškų projektavimo užduočių. Kiekvieno vadovėlio skyriaus pradžioje trumpai aptariama ne tik ką mokiniai sužinos ir išmoks, bet ir kaip mokysis, kur savo patirtį ir žinias pritaikys. Savarankiškam mokymuisi pateikiama daug nuorodų į įvairius informacijos šaltinius.

c) galimybės mokiniams gauti grįžtamąjį ryšį ir įsivertinti

Vadovėlio medžiaga padeda mokiniams gauti grįžtamąjį ryšį ir įsivertinti. Tam tikslui parengtos atskiras temas apibendrinančios lentelės, įvairios savarankiškos užduotys. Mokiniams naudingas kiekvienos pamokos pabaigoje numatytas apibendrinimas ko jie išmoko ar sužinojo.

IŠVADA:

Vadovėlio rankraštis atitinka vadovėliui keliamus reikalavimus. Vadovėlyje pateikiama įdomi, informatyvi medžiaga, atitinkanti Technologijų dalyko turinį, pristatoma inovatyvi medžiagos pateikimo forma ir būdai, atsižvelgiama į atsinaujinančią mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratą. Vadovėlis gali būti naudojamas kaip Technologijų dalyko ugdymo priemonė 7-10 klasių mokiniams, taip pat tinkamas dėstyti Integruotam technologijų programos kursui 9-10 klasėse bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje.

Recenzavo

Nijolė Jucienė

2010 01 20

*Kopija tikra: Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniuke Natalija Dikvidiute
Dita*